

Imam al-Bukhari

- Författaren till det första renodlade Sahih-verket

Allah har utvalt **islam som religion för hela mänskligheten**, och gjort den till den sista religionen fram till Domedagen. Därför har Allah tagit på sig att **bevara och skydda** denna religion. Han har utvalt bland sina skapelser dem som försvarar Hans uppenbarelse - Koranen och Sunnah - och Han har utvalt lärda som förklarade det som var oklart i Koranen och som skiljde den autentiska Sunnah från den svaga.

Den islamiska historien är fylld av en lysande skara av uppriktiga lärda som ägnade sina liv åt att tjäna denna religion. Bland de mest framstående av dessa är **imam al-Bukhari**, må Allah förbarma sig över honom.

Hans härkomst och födelse

Han är **Shaykh al-Islam, ummans bevis, hadithens försvarare**, Abu ‘Abd Allah Muhammad ibn Isma‘il ibn Ibrahim ibn al-Mughira al-Bukhari, kallad "*de troendes ledare i hadith*" av flera av salafs imamer.

Han föddes i **Shawwal år 194 e.H.** i Bukhara. Han växte upp i ett

lärdomsstem och redan som barn syntes tecken på skarpsinne och begåvning. Allah gav honom en **enastående minnesförmåga** som överträffade hans jämnåriga.

Allah tog hand om honom redan som barn och prövade honom genom att han förlorade synen i ung ålder. Hans mor såg då i en dröm profeten **Ibrahim**, som sade till henne:

”O kvinna, Allah har återgett din son hans syn på grund av din stora gråt eller dina många böner.”

När hon vaknade hade Allah återgett honom synen – genom välsignelsen av hennes du‘a’.

Hans sökande efter kunskap

Imam al-Bukhari började sin kunskapsresa i **kuttab** (grundskola), där han memorerade **Allahs bok vid tio års ålder**. Därefter började han gå till lärda för att ta hadith från dem.

När han var **sexton år** hade han memorerat **Ibn al-Mubarak**s och **Waki**'s hadither. Han var ett tecken i memorering – han memorerade tusentals hadither medan han fortfarande var en ung pojke.

Ett tydligt bevis på detta är vad **Hashid ibn Isma‘il** berättade: Imamen brukade gå till lärarna tillsammans med sina vänner när han var ung. Han nöjde sig med att **lyssna** på haditherna utan att skriva ned dem, till skillnad från sina kamrater.

Det gick flera dagar så, och de sade till honom:

”Du följer med oss till lärarna men skriver inte ned något – vad gör du egentligen?”

De fortsatte tjata tills han tröttnade på dem. Efter **sexton dagar** sade han:

”Ni har tjatat mycket på mig. Ta fram det ni har skrivit.”

De tog fram sina anteckningar – mer än **femton tusen hadither**. Han läste dem alla **utantill**, och de började rätta sina anteckningar efter hans minne. Då förstod de att ingen kunde överträffa honom.

Hans resor för att söka hadith

Han reste för att söka kunskap till:

- **Balkh**
- **Nishapur**
- **Mekka** (där han stannade en tid)
- **Bagdad**
- **Egypten**
- **Sham**

Han tog enorma mängder kunskap från lärda i dessa länder. Antalet lärare han tog hadith från översteg **1 800 shuyukh**.

Han började undervisa när han var **sjutton år gammal**. Människor trängdes runt honom i tusental tills de nästan tvingade honom att sätta sig på vägen, där de skrev ned hans hadither – och detta medan han fortfarande var så ung att han ännu inte fått skägg.

Hans dygder och förträfflighet

Allah, den Upphöjde, skänkte imam al-Bukhari ett antal ädla egenskaper och stora förtjänster, så att tidens lärda vittnade om hans överlägsenhet över sina samtida. Al-Hafiz Raja' sade om honom:

"Han är ett av Allahs tecken som vandrar på jordens yta."

Bland dessa gåvor var att Allah gav honom **enastående minne och omfattande kunskap**. Det berättas att han sade:

"Om jag ville skulle jag kunna stå upp från denna sammankomst först efter att ha återgett tiotusen hadither om bönen enbart."

Detta sade han vid ett av sina lärdomstillfällen. Ett annat bevis på hans

enorma minnesförmåga är hans ord:

”Jag memorerar hundratusen autentiska hadither, och jag memorerar tvåhundra tusen icke-autentiska.”

Han var känd för **djup gudsfruktan och försiktighet**, särskilt i sina ord när han bedömde hadithberättare. Han sade:

”Jag hoppas att jag möter Allah utan att Han tar mig i räkenskap för att jag har förtalat någon.”

Han var även känd för **asketism och generositet**. Han gav rikligt och brukade ge i välgörenhet till behövande bland hadithens folk för att bespara dem från att behöva be andra om hjälp. Han var strikt i att hålla sig inom Allahs gränser och mycket angelägen om att följa Sunnah.

Al-Najm ibn al-Fadl sade:

”Jag såg Profeten ﷺ i en dröm, som om han gick, och Muhammad ibn Isma‘il gick bakom honom. Varje gång Profeten ﷺ lyfte sin fot satte imamen sin fot på samma plats.”

Bland de största egenskaperna som al-Bukhari bar var **uppriktighet inför Allah**. Därför spreds alla hans böcker, särskilt hans *Sahih*, som umman enhälligt accepterade och betraktade som **den mest autentiska boken efter Allahs bok**.

Hans böcker och skrifter

När man nämner al-Bukhari är det första som kommer till sinnet hans bok **al-Sahih**, det första verk som sammanställdes med enbart autentiska hadither. Det tog honom **sexton år** att färdigställa detta verk, och han inkluderade endast det mest autentiska som rapporterats från Profeten ﷺ.

Bland hans övriga verk finns:

- **al-Adab al-Mufrad** — om etik och goda karaktärer

- Hadithhäften såsom:
 - *Raf' al-Yadayn fi al-Salah* (Att höja händerna i bönen)
 - *al-Qira'a khalf al-Imam* (Recitation bakom imamen)
- Inom historia:
 - *al-Tarikh al-Kabir*
 - *al-Tarikh al-Awsat*
 - *al-Tarikh al-Saghir*
- Inom troslära:
 - *Khalq Af'al al-'Ibad* (Skapandet av tjänarnas handlingar)
- Inom hadithkritik:
 - *al-Du'afa'* (De svaga berättarna)

Och många andra verk, varav vissa gått förlorade.

Hans prövning och död

Imam al-Bukhari utsattes, liksom profeterna och de rättfärdiga före honom, för prövningar och tester. Han var tålmodig, hoppades på belöning och vek inte undan. Hans prövning kom från **avundsjuka** som drabbade vissa av hans samtida på grund av hans ställning i människors hjärtan.

De spred rykten om att han skulle säga att **Koranen är skapad**, vilket han var helt oskyldig från. Detta orsakade oro och splittring, och många drogs in i fitnan. För att undvika större oreda tvingades han lämna **Nishapur** och återvända till sin hemstad **Bukhara**.

Efter att han återvänt till Bukhara stabiliserades situationen en tid. Men snart uppstod en konflikt mellan honom och stadens härskare, eftersom imamen vägrade att hålla en privat undervisning enbart för honom och inte för allmänheten. Härskaren förvisade honom och beordrade att han skulle lämna staden.

Han begav sig då till en by nära **Samarkand**, där prövningen blev ännu svårare. En natt bad han:

”O Allah, jorden har blivit trång för mig trots sin vidsträckthet — ta mig till Dig.”

Innan månaden hade gått avled han, år **256 e.H.**, vid **62 års ålder**. Han begravdes på **Id al-Fitr**, efter zuhr-bönen.

Må Allah visa honom stor barmhärtighet och ge honom riklig belöning. Hans liv var en vägvisare att följa, och vi ber Allah att samla oss med honom i Paradisets lustgårdar.